

Koç Üniversitesi
Hemşirelik
Yüksekokulu
Semahat Arsel
Hemşirelik Eğitim ve
Araştırma Merkezi
(SANERC)'in yayın
organidir.

Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma

Dergisi

Cilt 9 / Sayı 1 / 2012

Hemşirelik
Uygulamalarında
Güncel Bir Yaklaşım:
Telefon
Kullanımı

HEMŞİRELİKTE EĞİTİM ve ARAŞTIRMA DERGİSİ

Journal of Education and Research in Nursing

Kapak Konusu

Hemşirelik Uygulamalarında Güncel Bir Yaklaşım: Telefon Kullanımı

A Current Approach in Nursing Practice:
Telephone Usage

Sevilay Hintistan, Dilek Çilingir

30

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu
Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi (SANERC)
Yayın Organı

Koç University School of Nursing
Publication of the Semahat Arsel Nursing Education and Research Center

Dört ayda bir yayımlanır. Issued three times a year.

Yayın Türü: Yaygın, süreli, bilimsel

Sahibi: Umrar S. İNAN, Prof. Dr.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Editör: Emine TÜRKMEN, Yard. Doç. Dr.

Editör Yardımcıları: Nilgün GÖKTEPE, Dr.; Selvinaz ALBAYRAK;

Özlem YAZICI KORKMAZ, Yard. Doç. Dr.; Serpil ABALI

Yabancı Dil Editörü: Jacob CHIZZO

HEMŞİRELİKTE EĞİTİM ve ARAŞTIRMA DERGİSİ; HAKEMLİ DERGİDİR.

Danışman listesi ve geçmiş sayılar için lütfen

<http://sanerc.ku.edu.tr/journal> adresini ziyaret ediniz.

Editörün Kaleminden 1

Emine Türkmen

Özgün Yazı 3

Liderlik ve Yönetim: Teori Var Pratik Yok?

Leadership and Management: All Theory No Practice?

Elizabeth Anne Herdman

Klinik Yazı 10

Adli Hemşireliğin Kapsamı ve Yasal Boyutu

The Scope and Legal Aspects of Forensic Nursing

Dilek Çilingir, Sevilay Hintistan

Araştırma I 16

Hemşirelerin Verimliliğe İlişkin Tutumları ile Hastanelerin Örgütsel ve Yönetel Yapılarına İlişkin Özelliklerinin Karşılaştırılması

Comparing Nurses' Attitudes Toward Productivity with the Organizational and Managerial Structures in Hospitals

Nilgün Göktepe, Ülkü Baykal

Araştırma II 24

Yardımcı Üreme Teknikleri İle Tedavi Olan Çiftlerin Emosyonel Tepkilerinin Belirlenmesi

Determining the Emotional Reactions of Couples Undergoing Assisted Reproductive Procedures

Nuray Dilek, N. Kızılkaya Beji

Araştırma III 36

Bir Ölçek Geliştirme Çalışması: Hastanede Çalışan Sağlık Personeli İçin İş Güvenliği Ölçeği

A Study in Scale Development: The Occupational Safety Scale (OSS) for Health Care Personnel Working in Hospital

Havva Öztürk, Elif Babacan

Araştırma IV 43

Okul Hemşirelerinin İş, İş Ortamı, Rol ve Sorumluluklarına Yönelik Görüşleri

The Opinions of School Nurses About Their Jobs, Job Environments, Roles and Responsibilities

Serap Altuntaş, Ülkü Baykal

Sanerc Kurs Programı 51

Süreklili Eğitim 52

Hemşirelikte Klinik Karar Verme, Etkileyen Etmeler ve Karar Verme Modelleri

Decision Making in Clinical Nursing: Decision-Making Models and Affecting Factors

Gülten Sucu, Aklime Dicle, Osman Saka

Yazışma Adresi

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu,
Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi
Güzelbahçe Sok. No: 20 D Blok, 34365 Nişantaşı / İSTANBUL
Tel: 0 212 311 26 40 Faks: 0 212 311 26 30
e-posta: sanerc@ku.edu.tr

Değerlendirmeye gönderilecek yazılar için e-posta adresi:
sanerc@ku.edu.tr

Grafik Tasarım, Hazırlık: Selin Canaran Demir; e-posta: selin.canaran@gmail.com

Baskı: Portakal Basım Matbaacılık San.Tic.Ltd.Şti., İstanbul Tel.: 0 212 332 28 01

Baskım Tarihi: Eylül 2012 Baskı Adedi: 1000

Değerli Meslektaşlarım,

Hemşirelik, sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde çok önemli bir yere sahip olmakla birlikte, ülkemizde hükümet nezdinde mesleğe yeterli düzeyde önem verilmediği, mesleği geliştirecek ve halkın daha iyi bir hemşirelik bakımı almasını sağlayacak politikaların geliştirilmediği ve uygulanmadığı görülmektedir.

Bir meslekte, meslek üyelerinin profesyonel bir kimlik kazanabilmesi için en önemli kriterlerden biri temel mesleki eğitimin lisans düzeyinde olmasıdır. Ülkemizde, temel hemşirelik eğitimi incelendiğinde, lisans düzeyinde eğitimin 1955 yılında başladığı, ancak günümüze kadar eğitimin ağırlıklı olarak lise düzeyinde sürdürüldüğü görülmektedir. En dikkat çekici konulardan biri de teknisyen ya da tekniker olarak çalıştırılması gereken sağlık meslek lisesi veya ön lisans mezunu hemşirelerin lisans ya da yüksek lisans mezunu hemşireler ile aynı statüde (hemşire ünvanı ve aynı görev, yetki, sorumluluk) çalıştırılmalarıdır. Bu sorunun çözümü için meslekte verilen uğraşlar ile 2007 yılında “Hemşirelik Kanunu” yenilenmiş ve 2011 yılında da “Hemşirelik Yönetmeliği” yayınlanmıştır. Bu yasal düzenlemeler ile hemşirelik eğitimi üniversiteye temellendirilmiş ve hemşirelerin görev, yetki ve sorumlulukları uluslar arası standartlar dikkate alınarak tanımlanmıştır. Bu gelişmeler, tüm meslektaşlarımız için umut ışığı olmuş ve meslekte büyük heyecan yaratmıştır. Ancak, hemşire açığına çözüm yolu olarak hükümet tarafından alınan karar ile “Hemşirelik Kanunu”nun geçici maddesinde yer alan “sağlık meslek lisesi düzeyinde eğitim” tekrar 5 yıl süre ile uzatılmıştır. Ülkemizde, uzun yıllardır farklı düzeyde eğitim almış hemşirelerin aynı statüde, aynı görev

tanımları ile çalıştırıldıkları dikkate alındığında, bu durum mesleğimizi, meslektaşlarımızı ve de verdiğimiz hizmetin niteliğini etkileyebilecek çok önemli bir tehditlerdir.

Meslek olma ya da meslek üyelerinin profesyonel sayılmasının diğer önemli kriterlerinden biri de kararlarda otonomi sahibi olma ve meslek üyelerinin kendi kendini yönetmesidir. Bu bağlamda da Türk hemşireliği yine çok önemli bir engel ile karşı karşıyadır. 2 Kasım 2012’de yayınlanan 663 No’lu “Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile sağlık kuruluşlarında başhemşirelik kadroları kaldırılmıştır. Oysa, Uluslar arası Hemşireler Birliği (International Council of Nurses=ICN) ve Amerikan Yoğun Bakım Hemşireler Derneği gibi kuruluşlar, kaliteli sağlık hizmetinin sunumunda “olmazsa olmaz” kurallardan birisi olarak hemşirelerin sağlık kuruluşlarında en üst düzeyde temsil edilmesi gerektiğini bildirmektedir.

Ülkemizde, temel hemşirelik mesleki eğitimi ve sağlık kuruluşlarında hemşirelik yönetiminin en üst düzeyde temsil edilmesi ile ilgili sorunlar mesleki örgütlerin ve hemşire liderlerin önünde duran iki önemli sorumuzdur. Bu iki önemli soruna çağdaş çözümler bulunması için hükümetin mesleki örgütlerin çalışmalarını dikkate alması ve biz hemşirelerin sesine kulak vermesi gerekir. Ancak, tüm meslektaşlarımızın da yenilenen “Hemşirelik Kanunu” ve “Hemşirelik Yönetmeliği” kapsamında rollerine sahip çıkması da bir o kadar önem taşımaktadır.

En iyi dileklelekle,

Emine TÜRKMEN
Yard.Doç.Dr.

“VEHBİ KOÇ VAKFI HEMŞİRELİK FONU”ndan

HEMŞİRELİK ARAŞTIRMALARINA

DESTEK

Vehbi Koç Vakfı Hemşirelik Fonu tarafından 2013 yılında en fazla 10 araştırma projesine destek sağlanacaktır.

Vehbi Koç Vakfı Hemşirelik Fonu Proje Destekleme Programı'nın Hedefi: Türkiye'de hemşirelik mesleğinin gelişme ve güçlenmesine katkıda bulunmaktadır.

Son başvuru tarihi 31 Aralık 2012

Hangi Projeler Kabul Edilebilir?

Hemşirelik mesleğinin eğitim, yönetim ve bakım sorunlarına ışık tutacak;

Hemşirelik bakımının etkisini ortaya koyacak;

Eğitim-uygulama alanlarının ortak çalışmasını yansıtacak;

Tercihen Türkiye çapında yapılacak;

Ekip ya da disiplinlerarası işbirliğini yansıtacak çalışmalar kabul edilecektir.

• Tez çalışmalarını kabul edilmeyecektir.

Kimler Başvurabilir?

- Devlet Üniversiteleri'ne bağlı Hemşirelik Yüksekokulu ve Sağlık Yüksekokulu'nda görev yapan hemşire öğretim üyesi ve görevlileri;
- Devlet Hastaneleri'nde görev yapan hemşire öğretim üyesi ve görevlileri;
- Hemşirelik mesleğinin sivil toplum kuruluşlarında görev yapan hemşire öğretim üyesi ve görevlileri başvurabilir.
- Proje yürütücüsü hemşire öğretim üyesi ya da öğretim görevlisi olmalıdır.
- Projede yer alacak diğer araştırmacılar hemşirelik lisans programı mezunu olmalıdır. (Araştırma ve

istatistik dersi almış olmalıdır).

Bir proje için ayrılan bütçe ne kadardır?

- Bir proje için toplam yıllık destek en fazla 25.000 USD'dir.

Proje destekleme süresi ne kadardır?

- Her proje bir yıl süreyle desteklenir.

Nasıl başvurulabilir?

- Başvuru formları SANERC'ten temin edilebilir. Yazılı başvurular kabul edilir.
- Başvuru formu doldurulduktan sonra aşağıda belirtilen adrese gönderilir.

Bilgi için; Tel: 0 212 311 26 40 Faks: 0 212 311 26 30
www.sanerc.ku.edu.tr e-posta: sanerc@ku.edu.tr
Vehbi Koç Vakfı Hemşirelik Fonu Proje Destekleme Komitesi
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu
Güzelbahçe Sok. No: 20, 34365 Nişantaşı / İstanbul

Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi (HEAD), Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi'nin (SANERC) süreli yayın organıdır. Hemşirelik ve sağlık alanında yeni bilgi ve gelişmeleri yansıtan araştırma, derleme makaleleri, olgu sunumları, çeviri yazıları (izinli), güncel bilimsel toplantı ve yayın tanıtımlarını yayınlamak hemşirelerin mezuniyet sonrası sürekli gelişimini desteklemeyi ve hemşirelerin bilimsel çalışmalarına yöneltilmesine katkı sağlamayı hedefler.

Dergi her altı (6) ayda bir yayınlanır. Yazı dili Türkçe ve İngilizce'dir. Yayınlanmak üzere gönderilen makaleler, yayın kurulu ve en az iki danışman tarafından incelendikten ve yazarlarca gerekli düzeltmeler yapıp tüm yazarların yazılı onayı alındıktan sonra yayınlanabilir. Yazıların daha önce başka bir yerde yayınlanmamış olması veya yayınlanmak üzere kabul edilmemiş olması gerekir. Gönderilen yazı daha önce herhangi bir kongre ya da sempozyumda sunulmuş ise bu durum ilk sayfada dipnot olarak belirtilmelidir. Dergide yayınlanan yazılar için yazarlara ücret ödenmez veya yazarlardan ücret alınmaz. Yazıların bilimsel sorumluluğu yazar(lar)a aittir. Dergi yayın kurulu sorumlu tutulamaz.

Dergide yayınlanmış veya yayınlanacak olan tüm yazıların yayın hakkı SANERC'e aittir; Yayın Kurulunun izni olmadan yazıların tümü veya herhangi bir bölümü, tabloları, resim/şekilleri yayınlanamaz.

Araştırma makaleleri: Bilimsel yöntem ve kurallara uygun şekilde yapılmış araştırma makaleleri bu bölümde yer alacaktır.

Derleme makaleler: Hemşirelik uygulaması, eğitimi ve yönetimi ile ilgili en yeni bilgileri gözden geçiren yazılar bu bölümde yer alacaktır.

Özgün yazılar: Hemşirelik ile ilgili önemli sorunlara ve uygulamalara ilişkin görüşler içeren yazılar bu bölümde yayınlanacaktır.

Olgu sunumu: Klinik olgu sunumları bu bölümde yer alacaktır.

Kişisel klinik deneyimler: Hemşirelerin ya da hasta yakınlarının yaşadığı kişisel deneyimlere yer verilecektir.

Yayın tanıtımı: Yeni yayınlanmış ya da yayınlanmak üzere olan kitapların tanıtımı yer alacaktır.

Haberler: Kurs, kongre, sempozyum duyuruları ve yorumları yer alacaktır.

Yazıların gönderilmesi:

HEAD yalnızca e-posta ile gönderilen yazıları kabul etmekte, posta yoluyla yollanan yazıları değerlendirmeye almamaktadır. Yazıların değerlendirilmesi ve kabul edilmesi sürecinde, yazarlarla her türlü iletişim e-posta ile yapılır.

Değerlendirmeye gönderilecek yazılar için e-posta adresi:
head@kareyayincilik.com.tr

Yazıların yayına hazırlanması sırasında dikkat edilecek noktalar: Dergiye gönderilen yazılar, ilk olarak dergi yazım kuralları açısından incelenir. Derginin istediği kurallara uymayan yazılar, daha ileri bir incelemeye gerek görülmezsin yazara iade edilir. Bu nedenle, zaman ve emek israfına yol açmamak için, dergi kurallarına özenle uyulmalıdır. Metin dosyası için herhangi bir yazı editörü kullanılabilir (örn. Word,...).

Tüm yazılı metinler 12 punto büyüklükte "Times New Roman" yazı karakterinde iki satır aralıklı olarak yazılmalıdır. Sayfada her iki tarafa uygun miktarda boşluk bırakılmalı ve ana metindeki sayfalar numaralandırılmalıdır.

Yazar adları sadece başlık sayfasında olmalı, akademik ünvanları, çalıştıkları kurumlar ve bölümler, iletişim adresleri (telefon, faks, e-posta) belirtilmelidir.

Yazılar her biri ayrı sayfadan başlamak üzere, başlık, özet, metin, kaynaklar, tablolar ve şekiller bölümünden oluşur.

• Başlık sayfası: yazının başlığı, yazar(lar)ın açık ad ve soyadları, ünvanları, çalıştıkları kurum ve bölümler, adresleri yer almalıdır.

• Özet: ikisi de ayrı sayfalarda olmak üzere en fazla 250 kelimelik Türkçe ve İngilizce özet bölümü olmalıdır. Özeti sonunda Index Medicus'a göre seçilmiş 3-6 tane anahtar sözcük seçilmelidir.

• Metin: Araştırma makalelerinde giriş, gereç ve yöntem, bulgular ve tartışma bölümlerinden oluşur.

Kullanılan bütün birimler "Systeme Internationale" (SI) birimleri olmalıdır. İlaçların jenerik adları kullanılmalıdır. Ticari isim ancak yazıyla doğrudan ilgili olduğu takdirde kullanılabilir.

Başlıkta veya özetinde kısaltma kullanılmamalıdır; metinde kullanılan kısaltma sayısı ise mümkün olduğunca az olmalıdır.

• Tablolar: Her biri ayrı sayfada, çift aralık kullanılarak hazırlanmalıdır. Bütün tabloların, metinde kullanım sıralarına göre numaralanması ve başlıkların yazılması gerekir.

• Şekiller: Dijital formatlı şekiller, jpeg kayıtlı ve 300 dpi çözünürlüğünde olmalı, metinde kullanım sırasına göre numaralandırılmalıdır.

• Kaynaklar: Kaynakların doğruluğundan yazarlar sorumludur. Metin sonunda kaynaklar ayrı bir sayfada çift aralıklı olarak yazılmalı ve metinde yer aldığı sıraya göre numaralandırılmalıdır. Dergi adları Index Medicus'a göre kısaltılmalıdır. Bir kaynaktan yazarların sayısı üçten fazla olduğu durumlarda üçüncü yazardan sonra "et al." ya da "ve ark." ibaresi eklenmelidir. Kaynak yazımı aşağıda belirtildiği şekilde yapılmalıdır:

Kitap: Yazarın soyadı, adının başharf(ler)i, kitabın adı, birden fazla basımı var ise kaçınıcı basım olduğu, basıldığı şehir, basımevi, basıldığı yıl ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Jarvis C. *Physical examination and health assessment*. 3rd. ed. Philadelphia: W.B. Saunders Company; 2000. p. 687-750.

Kitaptan bölüm: Bölüm yazarının soyadı, adının başharf(ler)i, bölümün adı, editörün soyadı, adının başharf(ler)i, kitabın adı, birden fazla basımı var ise kaçınıcı basım olduğu, basıldığı şehir, basımevi, basıldığı yıl ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Melanie SM, Hickey JV. *Neuroscience critical care*. In: Hickey JV. editor. *The clinical practice of neurological and neurosurgical nursing*. 5th. ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2003. p. 359-67.

Çeviri kitap: Yazarın soyadı, adının başharf(ler)i, kitabın adı, birden fazla basımı var ise kaçınıcı basım olduğu, çeviren kişinin başharf(ler)i ve soyadı, basıldığı şehir, basımevi, basıldığı yıl ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Ferry DR. *On günde temel elektrokardiyografi*. Çeviri, M. Kahraman. İstanbul: Ekbil A.Ş.; 2001. s. 10-29.

Dergi: Makale yazarının soyadı, adının başharf(ler)i, makalenin adı, yayınlandığı derginin adı (Index Medicus'taki kısaltma adı), yıl, cilt no ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Pokorny ME, Koldjeski D, Swanson M. *Skin care intervention for patients having cardiac surgery*. *Am J Crit Care* 2003;12:335-44.

Dergi eki (Supplement): Makale yazarının soyadı, adının başharf(ler)i, makalenin adı, yayınlandığı derginin adı (Index Medicus'taki kısaltma adı), yıl, cilt no, parantez içinde Supplement no ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Ahrens T. *Severe sepsis management: Are we doing enough?*. *Crit Care Nurse* 2003;23(Suppl. 5):2-15.

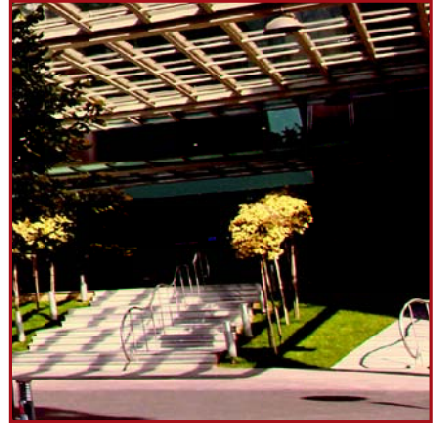
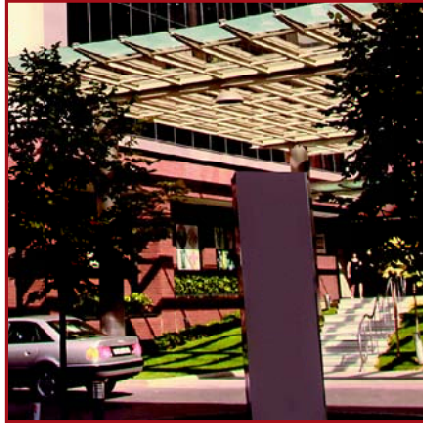
İnternet: <http://www.ilebaslayanadres.com> ile başlayan adres satırı eksiksiz bildirilmelidir. Erişim tarihi (gün, ay, yıl) bilgisi de yazılmalıdır.

KOC ÜNİVERSİTESİ
HEMŞİRELİK YÜKSEKOKULU
SANERC

Eğitim
ve
Araştırmada
Mükemmellik
için

Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi

(T) 0212 311 26 40 (F) 0212 311 26 30

www.sanerc.ku.edu.tr